

Grundloven og ved de tvende i Genhold til Grundlovens Bestemmelse udgivne særlige Pensionslove. Men spørges der nu derefter: „Hos hvem maa Afgjørelsen ligge af, om Embedsmanden skal komme ind under Hovedreglen, under den fulde grundlovmæssige Pensionsret, eller om han skal komme ind under den Bestemmelse, at han har forbrudt denne Ret?“, da maa jeg aldeles afvigende fra den ærede Ordfører besvare dette Spørgsmaal derhen, at Afgjørelsen ubetinget maa ligge hos Domstolene, hos dem, til hvilke den dømmende Myndighed i Staten er overdraget. Det forekommer mig nemlig dog at være en Selvfølge, at man ikke, i det Dieblif da denne Ret er givet som et Værn imod Vilkårlighed fra Regjeringsmagtens Side, kan gjøre selve Regjeringsmagten, imod hvem Retten er givet, til Disponent og Dommer over samme. Og, naar man vil gaae nærmere ind paa Sagen og paa Forholdet mellem Hovedreglen og Undtagelsen, altsaa for de hidtilgjældende tvende Loves Vedkommende mellem deres § 1 paa den ene Side og henholdsvis deres §§ 5 og 6 og 7 og 8 paa den anden Side, for det nuværende Lovforslags Vedkommende derimod mellem dets § 1 paa den ene og det første Stykke af dets § 2 paa den anden Side, saa synes det mig i alt Fald ogsaa, at Et af To maa være Tilfældet, nemlig at enten maa der, trods det af mig selv Anførte, aldeles ikke være nogetsomhelst Afgang til Domstolene i disse Forhold, eller ogsaa maae Domstolene ligesaavel kunne paakjende Sagen, naar den vedkommende Embedsmand er bleven henvist til Forfkriften i Lovforslagets § 2, som naar han henholder sig til Reglen i dets § 1. Det er jo nemlig uimodsigeligt, at, i det Dieblif man vil nægte Domstolene at kjende i Sager om Undtagelser efter Lovforslagets § 2, ere de ogsaa derved i Virkeligheden udelukkede fra at hævde Reglen i dets § 1. — Jeg skal imidlertid ikke gaae videre ind paa disse selvstændige Betragtninger sigtende til at godtgjøre Rigtigheden af mit Udgangspunkt, at Embedsmanden efter de nu bestaaende Love har en ubegrændset Ret til at gjøre sin paa Grundloven støttede Adkomst til Pension gjældende ad Rettens Vej eller ved Domstolene.

Jeg anseer det for correctere at paaheraabe mig anerkjendte Autoriteter, og jeg skal derfor nu gaae over til at fremdrage saadanne. Jeg skal da for det Første fremhæve, at man ved de Forhandlinger, der gif forud for Loven af 5te Januar 1851, aldeles uimodsigelig og uomtvistelig forudsatte, at Embedsmændene havde Afgang til Domstolene med Hensyn til deres Pension. Aldeles tydelig og aldeles bestemt blev Spørgsmaalet derom derhos senere besvaret i Rigsraadet under en speciel Sag i Aaret 1859. Det vil ved Efterhyn findes, at det i den paagjældende Sag fra de forskjelligste Sider uden Forskjel blev anerkjendt, at en saadan ubetinget Ret til at søge Domstolene var bestaaende. Fra Representationen gaaer jeg nu over til Domstolene, og jeg tar da her forudsætte det som almindelig bekjendt, at Høiesteret har statueret, at Agangen til Domstolene i de omhandlede Spørgsmaal er hjemlet i de gjældende Love. Den nævnte Ret blev paa det meest Utvetydige anerkjendt fra Landsoverrettens Side ved dens Kjendelse af 13de August 1860, og denne Kjendelse blev stadfæstet af Høiesteret ved Dom af 19de November 1862. Jeg skal fra disse tvende Autoriteter gaae over til en tredie, nemlig til den nuværende høitærede Finantsminister, der under den 1ste Behandling af dette Lovforslag ligesrem udtalte, at han havde den Overbeviisning, at Høiesteret i det omtalte Tilfælde havde fortolket de gjældende Bestemmelser rigtig. Han sigtede herved til den samme Høiesteretsafgjørelse af 1862. Af ganske særegen Interesse turde det endelig, idetmindste efter mit Skjønne, være at see hen til den nu afgaaede Regjerings Opfattelse af Spørgsmaalet. Det vil jo være i ærede Medlemmers Erindring, at der i forrige Rigsdagssamling blev forelagt Rigsdagen et Forslag til Pensionslov, hvis § 2 imidlertid ikke indeholdt en saadan Bestemmelse som den, der findes i § 2 af det nu foreliggende Forslag. I Motiverne til Forslaget fra forrige Samling hedder det lige i Slutningen: „Slutningsparagraffen i Loven af 2de Februar 1858, der alene indfattes deri af Hensyn til den i Hertugdømmerne gjældende Retsforfatning, er her udeladt som ganske overflødig indenfor Grundlovens Om-